

מבעד למסוה

(שעורים בהסתכליות)

ו כ כ ו
רבותי, חסל
סדר פורים
בהלכתו יוכי
תהלכותו, כ"
משפטו בה
לומת הפר

סים וכפרוטקציותיו כקרנבלותו וכנשי פתא וכל מיני שכוחא.

ועכשיו רוצים-אתם מסתמא שר" עזמות יספר לכם הכל-באשר-לכל --מכל-כל-פלעקל וכפרוטורו, כדרכו בקדש, מכל אישר ראיתי ושמעתי וביחוד מכל מה שלא ראיתם ושלא כתוב בעתונים. ובכן, טעות היא בידכם רבותי! הרוצה, לדעת את פרשת הפורים בעירנו דהשתא יטריח את עצמו לקחת את העתונים של יום פורים (לא עתוני פורים!) דאי שתקד וגם שלפני אשתקד ויראה כי אין הברל כמעט, אותו פורים ברוב שלם ואותו ה"קרנבל" של הרת"אל-תנק; אותן ה"מסכות", כביכול, ואותו ה"הרר, רור" ברחובות ירו שלם, המן הופיע גם השתא במטאטא שלו ומרדכי בזקן התיש שלה, אותו הערביות היושבות על הגדרות ברחוב ופו כמו אצל נבי מוסה, להבדיל, ואור חם מבני דודנו היושבים לפני בתי הקפה בהרגליותיהם לראות כבנות ישראל וב"ואהור" המשתגעים קצת, ולא לחנם הם קוראים לחג הפורים בשם "עיד אל מאסכאראה".

גרייט" (מאפיות פורים) דאשתקד רק בלי צמקים מעופפים, כלומר בלי הזוכבים שנעלמו מהכת הקור: אותו המגלות והשטרייטליך ובמחילת כבוד דכס אותו הסרחון וריה נחוח מהח"ר נגלות והביצים ומחביות דגים מלוחים — תוסיפו רק מעט גשם והרבה רפש ויהיה לכם כיושג מפורים של ירושלם של מעלה והחורבה, ובמאה שערים, שירשה כ"ה את מקומה של העיר העתיקה החרבה בכל דבר — ג"כ אותם הרעשנים ואותו ה"ויותא" וביחוד אותו "משלח מנות" על המגש המכוסה כבשנים קדמוניות, בקצור: ירושלם שלנו לא נשתנתה הרבה והד עגלה של "בית ישראל" לא זזה הר"בה כמקומה הול, כמובן כבנות ישראל דהתם העושות תערוכה של ברכים בפורים ובכל השנה, ותיתי להם לצעירינו ולצעירותי, תינו, שערכו את שני נשפי המסכות המוצלחים במגרש הרוסי ובתי אול-פנא שלנו הקטנים עם הגדולים שה' בניסו מעט חיים חדשים והקומקום שהיה מוצלח הפעם רק טיבד אחד: הוא שחק הפעם עם הקהל ב"הכס ותם", הקומקום היה ח ח כ ב והקהל היה ח ח ת ח זוכה ב"פיג"ם", אבל עוד לא תם ונשלם: במוצ"ק זג, מיד אחר הברלה, יהיה אי"ה הנשף הגדול בה"א היריעה — דברי ר" מאיר! — של חלוצי המזרח במגרש הרוסי, כעין מלחמת-מלכה של פורים-אריכתא, נוסח ספרדי, * * *

טעמים: ראשית, לא יכלתי בשום אופן להשאיר את תלמידי לברם גורה שמא יארע להם חס ושלום שוב פעם רעידה אדמה ושלגים כמו שאירע בפעם האחרונה אחר נסיעתי מכאן לימים מספר, והשנית — וזהו העי"קר! — איני מאמין גדול ב"מנהיגי הדור" שלנו, כלומר בנהגים ביום פורים שמצוה לביסומא ויודע אני כי כל מה שהוא בזול — ואפילו נסוי עה באותומוביל — עולה אה"כ ביוקר ואמרת: אשרו יושבי ביתך ויעצ-תו גם לתלמידי לקיים מה שנאמר: ונשמרתם ולנפשותיכם ואיני מתחרט כלל, שהרי האסונות שקרו בשלש מכונות בין ירושלם ותל אביב — יוכיחו! ואם הנביא אינו רוצה ללכת אל ההר — אומץ הפתגם הערבי או להיפך — המר הולך אליו, ואם ר' עזמות לא הלך אל הקרניבל, הרי בא הקרנבל אליו ע"י תלמידיו ותלמידותיו, שספרו לו הכל בהתלהבות איש עפ"י דרכו וכ"ה מהם הוסיף "נפר" משלו (לא זה שזכה את העו"ד צ, אי בהן כפני שלא מצא שום מקום לעלבון בתביעתו נגד עורך "האגודה"), וכסבורים אתם, רבותי, שאספר לכם את כל פרשת הקרניבל בתל אביב? — חס ושלום, לא מיניה ולא בקצ"תיה!

דשה של "שופט פורים", שקבלתי השתא — משרת כבוד, כמובן! — במגרש הרוסי ובקומקום, והשלישית איני מחויב לספר לכם, שהרי יכולתם לנסע בעצמכם לת"א ולראות-הן ירושלם עיה"ק נתרוקנה כמר עט לגמרי בערב פורים ובושה היתה לאדם צעיר להראות או ברחובות ירושלם, עירנו נדמתה ביום שלישי זה ל"ביישב זקנים" אמתי שערו בנפ"שכם: עוד ביום שני עמדו צעירים וצעירות, נשים וזקנות, וזנבו בתור ארוך, כמו אצל המים לפנים, כדי לתפש מקום במכונית, — חברה! המכונית הזו היא "פורד"! — העיר הלוצי אחר לחד בורג שלמה שנתפרצה אל מכונית גדולה — ותסעו 7 שעות לת"א ובליחתי.

דשה של "שופט פורים", שקבלתי השתא — משרת כבוד, כמובן! — במגרש הרוסי ובקומקום, והשלישית איני מחויב לספר לכם, שהרי יכולתם לנסע בעצמכם לת"א ולראות-הן ירושלם עיה"ק נתרוקנה כמר עט לגמרי בערב פורים ובושה היתה לאדם צעיר להראות או ברחובות ירושלם, עירנו נדמתה ביום שלישי זה ל"ביישב זקנים" אמתי שערו בנפ"שכם: עוד ביום שני עמדו צעירים וצעירות, נשים וזקנות, וזנבו בתור ארוך, כמו אצל המים לפנים, כדי לתפש מקום במכונית, — חברה! המכונית הזו היא "פורד"! — העיר הלוצי אחר לחד בורג שלמה שנתפרצה אל מכונית גדולה — ותסעו 7 שעות לת"א ובליחתי.

יהודי אחד חדש בעירנו רצה לראות את הקרניבל בת"א. נגש לנהג אחד ושאל מאתו אם יש לו מקום באוטומוביל שלו. — נשאר רק מקום אחד! — ענה השופר. — ומה יקר? — שאל היהודי. — "שים" גרוש! — ענה הנהג בהצי פה. — קפץ היהודי לתוך המכונית וסד נה לו שביתה באותו מקום. כשהגיעה השעה לשלב, הוציא היהודי שלשים גרוש ונתן לנהג. — עוד שלשים גרוש! — אמר הנהג. — והלא אמרת שלשים? — טען היהודי. — ש ש י ם ! — צעק הנהג. — ש ל ש י ם ! — ענה השני. — שלשים !!! — שלשים !!! — בקצור "שלשים-ששים", "ששים-שלשים", עד שעשיתי פשרה ביניהם — כמנהג גובראין יהודאין — לא שלשים ולא ששים כי אם ה מ ש י ם משום שיש בו ג"כ "שים" בטוה, והיהודי הוציא חצי לירה — מה לא עשיתם בשביל קרנבל בת"א? — ושלטל לנהג. — הרוחת 40 גרוש! — אמרת לי יהודי כדי לנחמו. — ? ! — הן השופר — ענית לו — יוכל להגיד כי הרשת ש ע י ם גרוש, והרי אחינו האשכנזים אינם מבטאים ב"ה את ה"עין" ואומרים "תשים".

ואם תרצו לדעת ולהכיר את ה"יושר" של השופר הערבי, אספר לכם מעשה שהיה בערב פורים זה. נהג אחד פרטי הכנים לתוך ה"טרומביל" שלו ארבעה נוסעים פל"חים וצורר היטב את הפציהם מסביב, כנהוג, והנה נגש אליו סוכן של חברת תיירים בעירנו ולחש לו דבר-מה באזניו. — תתן לי עוד 20 גרוש ואסע עמך! — ענה לו השופר. וחסוכו לא עמד על המקח כי הרי תקב"ה נר תן הכל בכת אחת, שהוצי מחבילה של תל אביב שלח ביום ההוא גם שש מאות תיירים לירושלם, ובאין ברירה לא סרב ונתן לנהג כפי הפני. מיה השליך השופר את נוסעיו כן ה"טרומביל" החזיר להם את כס פם, והתיר את צדורותיהם שנפלו על הארץ. לא הועילו כל מחאותיהם וכל תחנוניהם: "דאבלאק, יא שייך!" הוא צפצה עליהם בשופרו ונסע ישר למלון אלנבי, ורק הספיק להכניס זוג של תיירים — הוא צעיר וצנום והיא זקנה ועבה, כנהוג — והנה נגש אליו סוכן מחברת תיירים מתחרה ולחש לו דבר מה באזניו. — תמן הוספה שני "שיללים"? — שאל השופר. — "טאייב!" (טוב), — ענה חסוכו המתחרה — קח את הכרטיס הזה וסע לכלון ס"ט ז"גנס.

עובית חצי אנגלית ובהורותו באצבעי על אחד חנלגלים: "פ' ב' ו' נ' י' — וי"ד!" (יש נקוב) בצמיג. התייר רים נבהלו ובעל כרחם ירדו בכחילה מהמכונית, הנהג תפש את ההגה בידו תקע בחטמו תקיעה גדולה לאות נצי-הון ויאללאה — ישר לשער יפו אל מלון ס"ט ז"ג, והכל — בשביל הוי ספה של 30 גרוש! * * * ולכבוד פורים הלכתי בלויית תלמידי "מורה הדרך" בלא מסזה וב"לא תלבשת — לבקר את התערוכה במגדל דוד; מיד בכניסתי לשער המגדל ראיתי תי בתערוכה זו את "ביתנו הלאומי" כועד אנפין — המר מצוין למסכה פוליטית של פורים ולפרס ראשון בקרניבל של ביתנו הלאומי. אל הקד פה ישבו שני ערבים, שאינם מכירים את אחב"י, לשוא צעקתי: "אני שלמה! אני ר' עזמות! עלנאיו!" והתלמידי העיר ברבו והתחיל מסביר לגויים האלה מה זה "עזמות" בלדיו ובסמניו. — "לאום טיקט!" (צריך לקנות כרטיס!) — ענה הגובר המתורבש. מי"לא, באין ברירה קניתי כרטיס ונכ"כ נכתי לעורה, שם כצאתי שורות שלי-מות וארלכות של תלמידים ותלמידות מכה"ס הנכרים לנערים ולנערות והד מורים עומדים ומפקדים עליהם במקלותיהם. שתי מטרונות חשובות מב"נות ישראל, שתי העסקניות הרא-שיות, עמדו וקבלו את האורחים בס-בר פנים יפות ובקירח של גיה"יפתי. הסתכלתי מכל צד וראיתי את

I do not talk Hebrew

